

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum:
2025-03-14

Diarienummer:
MHN-2025-00132

Handläggare:
Malin Horwitz

Yttrande remiss förslag till bildande av Stabbyskogens naturreservat (dnr Ecos 2025- 1252)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat den 9 april 2025 till plan- och byggnadsnämnden.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit emot en remiss gällande förslag till beslut om bildande av Stabbyskogens naturreservat, från plan- och byggnadsnämnden.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen. Förvaltningen anser att förslaget att bilda naturreservat är positivt ur ett barnperspektiv eftersom det säkerställer att ett tätortsnära grön- och friluftsområde med stor variation av naturmiljöer skyddas för både nuvarande och kommande generationer.

Naturreservatet bedöms inte ha konsekvenser sett ur perspektiven för jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Uppsala kommun, på uppdrag av kommunstyrelsen, genom plan- och byggnadsnämnden, har tagit fram ett förslag till beslut om bildande av Stabbyskogens naturreservat. Upplandsstiftelsen har tagit fram ett förslag till skötselplan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått förslaget för samråd och möjlighet till yttrande.

Stadsbyggnadsförvaltningen har inför remissen samrått med handläggare vid miljöförvaltningen gällande formuleringen av föreskrifterna och undantagen, framför allt för att stämma av hur de uppfattas och tolkas.

Naturresevatet syfte

Syftet med Stabbyskogens naturresevat är att för framtiden säkerställa ett tätortsnära friluftsområde i västra delen av Uppsala samt att bevara och utveckla biologisk mångfald och livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Mer specifikt är syftet med naturresevatet att bevara och utveckla ett viktigt tätortsnära friluftsområde i anslutning till de tätt befolkade stadsdelarna Luthagen och Rickomberga, som har få andra närliggande grönområden. Naturresevatet ska långsiktigt säkra tillgången till ett sammanhängande grönområde där besökare av olika åldrar och med olika behov på ett lättillgängligt sätt kan tillgodogöra sig de värden och upplevelser som naturresevatet erbjuder. Naturresevatets rekreativa värden och värden för friluftslivet ska upprätthållas och utvecklas så att besökare kan bedriva olika typer av friluftaktiviteter, uppleva värdefulla naturmiljöer och kulturlandskap och en hög biologisk mångfald. Områdets särskilda värde för pedagogik samt folkhälsa och rekreation ska främjas.

Syftet är också att bibehålla en stor variation av naturmiljöer och förstärka naturvärdet inom dessa. Ett speciellt fokus ska riktas på att höja naturvärdet i gamla tallmiljöer, asprik skog och öppna betes- och slåttermarker för att gynna flora, fauna och funga.

Syftet ska uppnås genom att

- Sköta aspmiljöerna så att de bidrar med levande och död aspved i alla åldrar och dimensioner och därmed erbjuder livsmiljöer för bland annat cinnoberbagge.
- Undanta skogen från virkesproduktion. Viss skötsel i form av frihuggning av värdefulla träd, liksom främjande av värdefulla strukturer såsom död ved tillåts. Detsamma gäller åtgärder som främjar värden för friluftslivet.
- Fortsatt hävda jordbruksmarkerna genom betesdrift, slätter och åkerbruk.
- Restaurera nyligen igenvuxna slätter- och betesmarker.
- Införa satsningar på riktade, långsiktiga och uppföljningsbara åtgärder för bevarande och förstärkande av livsmiljöer och populationer av skyddsvärda arter, framför allt cinnoberbagge men även arter knutna till gammal tall- och ädellövskog samt ogödslad torr gräsmark.
- Bekämpa främmande arter som riskerar att påverka den inhemska biologiska mångfalden på ett negativt sätt.
- Sköta kulturmiljöerna så att både kultur- och naturvärden upprätthålls och så att tillgängligheten samt kunskapen om både kultur- och naturvärden främjas.
- Utveckla promenadstigar, naturinformation och friluftsanläggningar så att de förstärker möjligheten till ett rörligt friluftsliv i hela området.
- Upprätta anläggningar och informationsskyltar som inbjuder till och underlättar besök i området. Anläggningar och information placeras så att de har en kanaliserande effekt.

Skäl för inrättande av naturreservat

Stabbyskogen är ett mycket välbesökt närrekreations- och friluftsområde i västra delen av Uppsala. Området är det enda stadsnära större grönområdet för flera stadsdelar bland annat Luthagen och Rickomberga. Området nyttjas för motion, lek, pedagogik, vila och för naturupplevelser. Det finns ett 1,9 km långt elljusspår som går genom de skogstäckta kullarna och de betade fårhagarna. Områdets närhet till skolor och förskolor gör att det är ett mycket välanvänt område för utomhuspedagogik, skogslek och utomhusidrott, exempelvis orientering. Det finns flera grillplatser i området som alla är mycket välbesökta. Runtom Stabbyskogen finns stigar och vägar som är anpassade för rullstolar, barnvagnar och för personer som har svårt att gå i ojämn terräng.

I området finns mycket höga naturvärden framförallt kopplat till skogsbackar med ädellövträd och gamla tallar men också till betade gräsmarker med en artrik torrbacksflora. Här finns en rik trädslagsblandning med lönn och skogslind samt gott om vidkroniga ekar och tallar. De gamla tallarna har ett stort värde i Stabbyskogen och är mellan 150 och 200 år gamla. Fynd av talticka, vintertagging, grovticka och reliktböck visar på att naturvärdena knutna till gamla tallar är höga. Det finns i vissa delar av området gott om asp och i nydöda aspar lever den starkt hotade och fridlysta arten cinnoberbagge. I betesmarken finns en artrik torrbacksflora med förekomst av bland annat korskovall, axveronika, backklöver, flentimotej och säfferot. Prioriterade bevarandevärden är löv- och blandskog med asp, gamla tallar och gräsmark med artrik torrbacksflora med därtill knutna arter.

Med områdets höga natur- och friluftsvärden finns det ett tydligt behov av ett varaktigt skydd med fokus på tillgänglighet, folkhälsa, naturvärden samt naturpedagogik. Naturreservat bedöms vara det mest lämpliga instrumentet för att långsiktigt skydda området från ändrad mark- och vattenanvändning och säkerställa den skötsel som behövs för att bevara men också att utveckla områdets värden. Bildandet av Stabbyskogens naturreservat innebär att ett område för friluftslivet med värdefulla naturmiljöer i form av artrika betesmarker och gammal tall- och lövskog, skyddas för framtiden.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 13 mars 2025
- Bilaga 1, Förslag till yttrande
- Bilaga 2, Karta över reservatet
- [Tyck till om förslaget till naturreservat i Stabbyskogen - samråd - Uppsala kommun](#)

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Miljö- och hälsoskydds nämnden
Yttrande

Uppsala Kommun Stadsbyggnadsförvaltningen
sbf.planadministrator@ uppsala.se

Handläggare:
Malin Horwitz

Yttrande över remiss förslag till bildande av Stabbyskogens naturreservat

Remiss från plan- och byggnadsnämnden , dnr. PBN-2024-001025.

Remisstid: 17 februari – 22 april 2025

Miljö- och hälsoskydds nämnden har följande synpunkter på förslag till beslut:

- Nämnden tycker att det är bra att det är förtydligt i naturreservatsföreskrifterna att ledningar som tillståndsprövas inte också kräver en dispensprövning. Detta underlättar och tydliggör framtida prövningar.
- Förslag till beslut har bra och tydliga undantag vilket förtydligar vilka framtida åtgärder som inte behöver prövas av tillsynsmyndigheten. Det är också tydligt vilka åtgärder som får vidtas av förvaltaren av naturreservatet eller den förvaltaren uppdrar åt. Då det är många föreskrifter är ett förslag att punkt B4 och B6 slås ihop om möjligt.
- Cykling, med undantag för arrangemang med över 30 cyklister, regleras inte i någon föreskrift. Miljö- och hälsoskydds nämnden förutsätter därmed att cykling är tänkt att vara tillåten även utanför anvisade vägar eller stigar. I annat fall bör detta förtydligas.
- Nämnden ser positivt på att deltagarantalet för tillståndspliktiga arrangemang såsom tävlingar och träningar skiljer på deltagare till fots och cykel då det skiljer sig både i dess påverkan på allmänhetens möjlighet att röra sig i reservatet och eventuellt slitage på naturmiljön.
- Enligt förslag till beslut kommer det vara förbjudet att medföra okopplad hund i beteshagar, C8. Miljö- och hälsoskydds nämnden anser att det bör utredas om föreskrifter bör utökas till att gälla övriga delar av naturreservatet med undantag inom hundrastgårdar.

- Enligt förslag till skötselplan finns det i skötselområde G Västra och södra Storbacken en frekvent använd inofficiell eldplats. Enligt föreskrift C 7 är det förbjudet att elda utanför anvisad plats. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det bör förtydligas vad som gäller för den inofficiella eldplatsen, är det tillåtet att elda här eller inte? Den är inte markerad som en eldplats enligt figur 28 i skötselplanen.

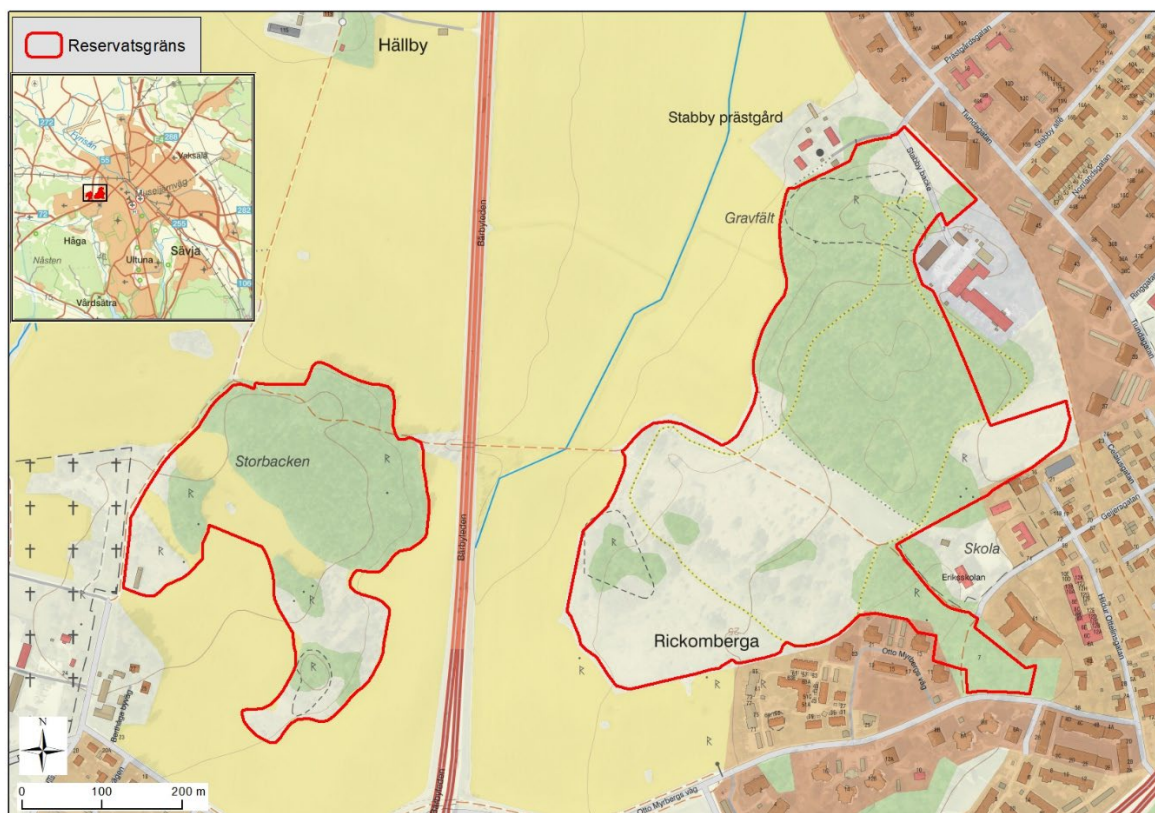
För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
nämndsekreterare

Bilaga 1 Beslutskarta och översiktskarta

Tillhör samråd om förslag till beslut för Stabbyskogens naturreservat dnr PBN-2024-001025.

Figur 1. Gräns för naturreservatet.